

„Dobrostan – kluczowy element nowoczesnej hodowli i zdrowia zwierząt”**Pilarczyk Bogumiła****DOBROSTAN BYDŁA W NOWOCZESNEJ HODOWLI – KONIECZNOŚĆ CZY FANABERIA? ANALIZA WYZWAŃ I KORZYŚCI
CATTLE WELFARE IN MODERN LIVESTOCK FARMING - NECESSITY OR FAD?
ANALYSIS OF THE CHALLENGES AND BENEFITS**

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, Katedra Biotechnologii Rozrodu Zwierząt i Higieny Środowiska
Bogumiła.Pilarczyk@zut.edu.pl

Wyniki badań wskazują, że choć wielu europejskich konsumentów deklaruje gotowość ponoszenia wyższych kosztów za produkty pochodzące z hodowli, w których przestrzegane są podwyższone standardy dobrostanu zwierząt, to ich rzeczywista wiedza na temat tych standardów jest stosunkowo niewielka. Większość konsumentów nie potrafi precyzyjnie określić, czym właściwie jest dobrostan zwierząt. W praktyce oznacza to, że decyzje zakupowe często opierają się na ogólnych przekonaniach lub przekazach marketingowych, a nie na rzetelnej informacji o warunkach, w jakich hodowane są zwierzęta.

Wdrażanie wyższych standardów w zakresie dobrostanu wiąże się z dodatkowymi kosztami po stronie producentów. Szacuje się, że wprowadzenie bardziej rygorystycznych norm może generować wydatki na poziomie około 2% całkowitej wartości produkcji gospodarstwa. Choć może się to wydawać niewielkim obciążeniem, dla mniejszych gospodarstw może to realnie wpływać na ich rentowność. Z tego względu Unia Europejska wprowadza mechanizmy wsparcia dla rolników, którzy decydują się na poprawę warunków utrzymania zwierząt, traktując to jako inwestycję w zrównoważony rozwój rolnictwa.

Współczesne trendy rynkowe jednoznacznie wskazują, że dobrostan zwierząt przestał być wyborem a stał się koniecznością. Nowoczesne, etyczne praktyki hodowlane, wykraczające poza minimalne wymogi prawne, pozwalają na zaspokojenie naturalnych potrzeb behawioralnych zwierząt. Zmniejszają poziom stresu i agresji, ograniczają ryzyko samookaleczeń oraz poprawiają komfort życia bydła. Tego typu działania przekładają się również na lepsze zdrowie zwierząt, wyższą jakość mleka i mięsa, większą płodność oraz ograniczenie stosowania antybiotyków. W efekcie inwestycje w dobrostan przynoszą wymierne korzyści ekonomiczne – nie tylko poprzez poprawę jakości produktów, ale także poprzez redukcję kosztów leczenia i strat w hodowli.

„Dobrostan – kluczowy element nowoczesnej hodowli i zdrowia zwierząt”

Niestety, w intensywnych systemach hodowli, nastawionych na maksymalizację wydajności, warunki utrzymania bydła często pozostawiają wiele do życzenia. Brak dostępu do pastwisk, ograniczenie przestrzeni życiowej oraz niemożność realizowania naturalnych zachowań prowadzą do chronicznego stresu, zwiększonej podatności na choroby i pojawiania się zaburzeń behawioralnych, takich jak stereotypie, które są oznaką frustracji i niezaspokojonych potrzeb.

Poprawa dobrostanu wymaga wzbogacenia środowiska życia zwierząt, uwzględniając ich potrzeby fizyczne, społeczne i behawioralne. Takie działania nie tylko sprzyjają zdrowiu, ale również wpływają na ograniczenie niepożądanych zachowań, przyczyniając się do zwiększenia opłacalności hodowli.

Ważnym wyzwaniem pozostaje zwiększenie świadomości konsumentów i budowanie zaufania do systemów certyfikacji oraz etykietowania produktów pochodzenia zwierzęcego. Konsument, decydując się na wyższą cenę, musi mieć pewność, że płaci za realnie lepszy towar, wytworzony w warunkach zapewniających zwierzętom wyższy dobrostan. Przejrzystość informacji o pochodzeniu produktów, warunkach hodowli oraz stosowanych praktykach produkcyjnych może znacząco wpłynąć na wybory zakupowe. W świetle przedstawionych argumentów, odpowiedź na pytanie, czy dobrostan bydła w nowoczesnej hodowli to konieczność czy fanaberia, wydaje się oczywista. To nie tylko krok w stronę bardziej etycznej produkcji, ale przede wszystkim realna szansa dla mniejszych gospodarstw na poprawę opłacalności i wyróżnienie się na rynku produktem wyższej jakości. W dobie rosnącej świadomości konsumenckiej, postępujących zmian klimatycznych i zaostrzających się regulacji prawnych, inwestowanie w dobrostan zwierząt to nie tylko odpowiedź na współczesne wyzwania, lecz także strategiczna droga do rozwoju.